

LÄNSRÄTTEN I
NORRBOTTENS LÄN

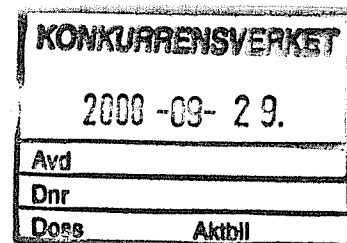
DOM
2008-09-26
Meddelad i
Luleå

Mål nr
1674-08 E
Rotel 6

Föredragande: I. Asplund

SÖKANDE

Ramböll Sverige AB, 556133-0506
Box 850
Kyrkogatan 2
971 26 Luleå

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen har upphandlat översiktliga miljötekniska markundersökningar motsvarande MIFO fas 2 av områdena vid Bröderna Alatalos såg och hyvleri AB, Kretselektronik AB och Arjeplogs Träfabrik, A-Trä AB. Anbudsgivare antogs den 26 augusti år 2008, då Hifab AB/Envipro Miljöteknik antogs till leverantör. Enligt utvärderingsprotokollet uppfyllde endast ett av de nio anbuderna kvalificeringsfasen och någon utvärdering med poängsättning skedde därför inte. Ramböll Sverige AB tillhörde de företag som inte bedömdes uppfylla kvalificeringsfasen, då registreringsbevis samt blankett SKV 4820 för underleverantör av laboratorieanalyser inte hade bifogats.

Ramböll Sverige AB har ansökt om överprövning av utvärderingsfasen av den offentliga upphandlingen och yrkar att bolaget inte skall förkastas i utvärderingsfasen. Till stöd för sin talan har Ramböll Sverige AB anfört i huvudsak följande. Bolaget har felaktigt förkastats för att registreringsbevis samt blankett SKV 4820 för underleverantör inte har bifogats. Bolaget har i ett anbud daterat den 13 augusti år 2008 angivit samma underleverantör (ALS) som upphandlande enhet angivit i sin förfrågan och med detta tolkat

Dok.Id 49005

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 849 971 26 Luleå	Skeppsbrogatan 41	0920-29 54 90 E-post: lansratteninorrbotten@dom.se http://www.dom.se/lansratten_i_norrbottens_lan/	0920-29 54 98	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-16:00

denne som godkänd underleverantör. Den upphandlande enheten har också haft möjlighet att under pågående upphandling begära in dessa kompletterande uppgifter av bolaget, då dessa inte kan anses som särbehandling eller medföra konkurrensbegränsning. Saknade uppgifter om underleverantör bör även ha varit kända genom upphandlande enhets allmänna kunskap och genom andra leverantörers inkomna blanketter under upphandlingstiden. En komplettering av försäkringsbevis och aktuell blankett skulle inte öppna upp för en generös omgång av kompletteringar, då detta rimligen inte kan medföra negativ behandling av någon part. Ramböll Sverige AB bifogar skrivelse från Länsstyrelsen i Västernorrland.

Länsstyrelsen bestrider ansökan om överprövning och anför bland annat följande. Ramböll Sverige AB kan inte anses ha lidit eller komma att lida sådan skada som åsyftas i 16 kap. 2 § LOU. Bolagets anbud förkastades, då samtliga kvalificeringskrav (skall-krav) inte var uppfyllda. Dessa kvalificeringskrav fanns tydligt uppräknade i förfrågningsunderlaget samt i den checklista för anbudsgivning som bilagts förfrågningsunderlaget. Länsstyrelsen har i förfrågningsmaterialet punkt 2.2.3 angett att "Laboratorieanalyserna ska utföras av ackrediterad laboratorium." Den hänvisning till "ALS Laboratory Groups analyspaket M-2 eller motsvarande" som framgår under punkt 2.2.5 - 2.2.7 avser att exemplifiera de analysparametrar som anbudet ska omfatta. Eftersom motsvarande analyser erbjuds även av andra leverantörer än ALS Laboratory Group har länsstyrelsen därmed inte rekommenderat någon särskild underleverantör. Kravet i förfrågningsmaterialet har varit tydligt, inte minst eftersom en checklista omfattande bland annat denna punkt har skickats med som bilaga i förfrågningsmaterialet. Att genomföra en generös omgång av kompletteringar, för vilka det enligt länsstyrelsens uppfattning inte ges stöd i LOU, skulle innebära en negativ behandling av anbudsgivare som, med samma underlag som övriga, inkommer med fullständiga anbud.

DOMSKÄL

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att rätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap. 8 § LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får enligt andra stycket begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Av förarbetena till LOU framgår bland annat att förtydliganden och kompletteringar i 9 kap. 8 § andra stycket endast får göras på initiativ av den upphandlande myndigheten. Bestämmelsen skall tillämpas restriktivt och kommunikationen mellan den upphandlande myndigheten och leverantören

bör dokumenteras. Andra stycket i paragrafen innebär också att en upphandlande myndighet får kontakta en leverantör om det finns oklarheter eller brister i ingivna intyg, skriftliga bevis och andra handlingar (prop. 2006/07:128 s. 377).

LOU har sin grund i ett antal EG-direktiv för offentlig upphandling och grundläggande EG-rättsliga principer måste iakttas vid tillämpningen av LOU. Proportionalitetsprincipen innebär exempelvis att kvalifikationskraven och kravspecifikationens villkor måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till vad som upphandlas samt syfta till att medföra att den upphandlande enhetens syfte med att ställa dem uppnås. Transparensprincipen innebär att upphandlingsprocessen skall kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet.

I mål C-87/94, EG-kommissionen mot Belgien, har generaladvokat Lenz i ett förslag till avgörande närmare diskuterat begreppen "förtydligande" (precisering) respektive "komplettering". "Från semantisk utgångspunkt anser jag att termen 'precisera', som används i rådets och kommissionens gemensamma förklaring, måste förstås i meningen att lämna detaljuppgifter som gör det möjligt att mer klart beskriva föremålet det handlar om, eller att med större exakthet definiera föremålet. Vad gäller den andra termen i det gemensamma uttalandet, nämligen 'komplettera', ser jag det som att inkomma med kompletterande uppgifter som tidigare inte varit tillgängliga. De två termerna har det gemensamt att det inte handlar om att ersätta tidigare uppgifter, utan tvärtom konkretisera dem på ett eller annat sätt. Denna reflektion att varken preciseringar eller kompletteringar har till följd att tidigare fakta ersätts av nya, stöds av den objektiva reflektionen att möjligheten att byta ut vissa uppgifter potentiellt kan missgynna andra anbudsgivare".

I ett antal kammarrättsavgöranden har frågan om kompletteringars tillåtlighet behandlats. Exempelvis har Kammarrätten i Stockholm funnit att en komplettering eller ett förtydligande inte får leda till att annat än marginella sakuppgifter tillförs ett anbud. En tidigare lämnad uppgift kan på så sätt kompletteras eller förtydligas utan att den upphandlande enheten behöver inleda förhandlingar med anbudsgivarna (avgörande den 13 oktober år 2005, mål nr 4214-05). Kammarrätten i Jönköping har funnit att komplettering av blankett RSV 4820 (SKV 4820) på en upphandlande enhetens begäran var tillåten, eftersom handlingen avsåg uppgifter från myndighet. Blanketten var ett skall-krav enligt förfrågningsunderlaget (avgörande den 24 juni år 2003, mål nr 2379-03). Kammarrätten i Göteborg har i ett mål gjort en motsatt bedömning. Blankett RSV 4820 (SKV 4820) var ett skall-krav i förfrågningsunderlaget, men hade inte bifogats anbudet. Det var i målet oklart om anbudsgivaren anmanats av den upphandlande enheten att inkomma med blanketten, men den upphandlande enheten hade haft kontakt med berörda myndigheter och anbudsgivaren inkom med blanketten efter tilldelningsbeslutet. Kammarrätten fann att LOU inte medger egna undersökningar och att anbudsgivaren därför borde ha uteslutits (avgörande den 22 augusti 2003, mål nr 3001-03).

Länsrättens bedömning

Prövningen enligt LOU utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU.

Ostridigt i målet är att Ramböll Sverige AB inte hade bifogat registreringsbevis och blankett SKV 4820 för underleverantör i sitt anbud.

Inledningsvis finner länsrätten att de ifrågavarande saknade uppgifterna – registreringsbevis och blankett SKV 4820 för underleverantör – får anses

utgöra kompletteringar enligt 9 kap. 8 § LOU, då det är frågan om att inkomma med kompletterande uppgifter som tidigare inte varit tillgängliga. Rättsläget förefaller vara oklart vad gäller tillåtligheten av kompletterande uppgifter av typen blankett SKV 4820. Det framgår dock av förarbetena till LOU att kompletteringar endast får göras på initiativ av den upphandlande myndigheten och att bestämmelsen skall tillämpas restriktivt. Att begära in kompletteringar kan enligt länsrätten sålunda inte anses vara en uttrycklig skyldighet för den upphandlande myndigheten.

Av transparensprincipen följer dock att förfrågningsunderlaget skall vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som skall upphandlas, så kallade "skall-krav". Begreppet "skall-krav" har utvecklats i den svenska tillämpningen av upphandlingsreglerna och återfinns varken i LOU eller EG:s upphandlingsdirektiv. Skall-krav innebär krav som är obligatoriska och därmed måste vara uppfyllda för att ett anbud skall kunna tas med i anbudsutvärderingen. Enligt utvärderingsprotokollet uppfyllde endast ett av de nio anbuderna kvalificeringsfasen, i åtskilliga fall på grund av att registreringsbevis samt blankett SKV 4820 för underleverantör har saknats. Detta skulle enligt länsrätten i och för sig kunna tyda på att anbudsfrågan inte har uppfyllt tydlighets- och klarhetskriterierna när det gäller att ange dessa formella krav, vilket dock motsägs av anbudsfrågans utformning samt den checklista som sänts till Ramböll Sverige AB. I anbudsfrågan anges bland annat följande: "Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt 15 kap. 3 § 1 st LOU. Anbudsgivaren skall besvara samtliga frågor och bifoga önskad dokumentation med anbudet. Om anbudsgivaren avstår från att svara på något av de ställda kraven kommer detta att tolkas som att kravet inte kan uppfyllas eller att kravet inte accepteras. Länsstyrelsen gör registrerings-, avgifts- och skattekontroll (Skatteverkets blankett SKV 4820). Anbudsgivande företag skall ha fullgjort lagstadgade skyldigheter avseende registreringar och betalningar för sociala avgifter och skatter i Sverige alternativt hemlandet om företaget är registrerat i annat land. I det

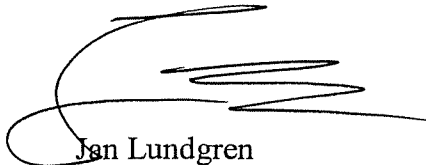
fall företaget avser att använda underleverantör för att utföra uppgifter som ingår i uppdraget skall även dessa företag uppfylla ovanstående krav.” Också i checklistan anges krav på registreringsbevis och blankett SKV 4820, även för eventuell underleverantör. Anbudsförfrågan får med hänsyn till ovanstående anses uppfylla kravet på transparens.

Länsrätten finner sålunda att det i målet inte har framkommit att länsstyrelsen har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Därmed skall ansökan om överprövning avslås.

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C).

Jan Lundgren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.